

16. Japon Ebeveynlerin Çocuklarına Uyguladığı Terbiye Üzerine Bir Araştırma¹**Ayşe Nur DALKIRAN DOĞAN²**

APA: Dalkıran Doğan, A. N. (2025). Japon Ebeveynlerin Çocuklarına Uyguladığı Terbiye Üzerine Bir Araştırma]. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (45), 233-248. **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.15255806>

Öz

2. Dünya savaşından önceki geleneksel Japon ailesinde ebeveynler çocuklarına çok iyi bir terbiye uyguluyorlardı. Bu terbiye çocuğa sabretme ve diğer insanlara karşı düşünceli olma gibi önemli ahlaki değerleri öğreten, böylelikle çocuğu toplum hayatı ve kurallarına iyi bir şekilde hazırlayabilen nitelikte bir terbiyeydi. Ancak günümüzdeki Japon ebeveynlerinin çocuklarına verdiği terbiyeye bakılacak olursa, geleneksel Japon ailesindeki ebeveynlerin uyguladığı terbiyeden tamamıyla zıt bir yönde olduğu görülmektedir. Bu araştırma günümüz Japon ebeveynlerinin savaş öncesindeki Japon ebeveynlerinin aksine, çocuklarına verdikleri sabretme ve diğer insanlara karşı düşünceli olma gibi önemli ahlaki değerlerin aktarımında büyük eksiklikler olduğunu gözler önüne sermektedir. Daha sonra geçmişten çok farklı olduğu ortaya çıkan Japon ebeveynlerin çocuklarına verdiği terbiyeyi bir de diğer milletlerin ebeveynlerinin çocuklarına verdikleri terbiyeyle karşılaştırarak, bir kez daha Japon ebeveynlerinin çocuk terbiyesi konusunda diğer milletlerden farklı ve rahat bir tutum izlediğini saptamaktadır. Bu karşılaştırmalar neticesinde, sabretme ve diğer insanlara karşı düşünceli olma gibi iki önemli konuda ebeveynlerinden yeterli terbiyeyi alamayan Japon gençlerinin bu gibi ahlaki değerlerden yoksun olduklarını gözlemlenmektedir. Son olarak, Japon ebeveynlerinin çocuk terbiyesinde eksik kaldığı noktalara değinerek, bu eksiklikleri giderme noktasında yapılması gerekenlerle ilgili fikir ve öneriler sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Japon Ebeveynler, Çocuk Terbiyesi, Savaş Öncesi, Savaş Sonrası, Ahlaki Değerler

¹ **Beyan (Tez/ Bildiri):** Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman: Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Kaynak: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Raporu: Alındı – Turnitin / Oran: %10

Etik Şikayeti: editor@rumelide.com

Makale Türü: Araştırma makalesi, **Makale Kayıt Tarihi:** 06.12.2024-**Kabul Tarihi:** 10.01.2025-**Yayın Tarihi:** 21.04.2025; **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.15255806>

Hakem Değerlendirmesi: İki Dış Hakem / Çift Tarafli Körleme

² Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Yabancı Diller Fakültesi, Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, Japonca Mütercim ve Tercümanlık ABD (Ankara, Türkiye) **eposta:** aysenur.dalkiran@asbu.edu.tr, **ORCID ID:** <https://orcid.org/0000-0002-4072-3348> **ROR ID:** <https://ror.org/025y36b60>, **ISNI:** 0000 0004 4657 080X

A Study on Japanese Parents' Upbringing of Their Children³

Abstract

In the pre-World War 2 traditional Japanese family, parents gave their children a very good upbringing. It was the kind of upbringing that taught the child important moral values such as patience and consideration for other people, and thus prepared the child well for the life and rules of society. However, if we look at the upbringing of Japanese parents today, it is completely opposite to the upbringing practiced by parents in the traditional Japanese family. This research reveals that, unlike pre-war Japanese parents, today's Japanese parents have a major deficit in the transmission of important moral values to their children, such as patience and consideration for other people. It then compares the upbringing of Japanese parents with the upbringing of parents of other nations, which turns out to be very different from the past, and once again finds that Japanese parents have a different and relaxed attitude towards child upbringing than other nations. As a result of these comparisons, it is observed that Japanese youth, who do not receive adequate upbringing from their parents on two important issues such as patience and being considerate towards other people, lack such moral values. Lastly, the paper presents ideas and suggestions on what needs to be done to overcome these deficiencies by addressing the points where Japanese parents are deficient in child upbringing.

Keywords: Japanese Parents, Child Discipline, Pre-War, Post-War, Moral Values

³ **Statement (Thesis / Paper):** It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation process of this study and all the studies utilised are indicated in the bibliography.
Conflict of Interest: No conflict of interest is declared.
Funding: No external funding was used to support this research.
Copyright & Licence: The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.
Source: It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation of this study and all the studies used are stated in the bibliography.
Similarity Report: Received – Turnitin / Rate: %10
Ethics Complaint: editor@rumelide.com
Article Type: Research article, **Article Registration Date:** 06.12.2024-**Acceptance Date:** 10.01.2025-**Publication Date:** 21.04.2025; **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.15255806>
Peer Review: Two External Referees / Double Blind

Giriş

1.1. Araştırmanın Amacı

Son yıllarda küreselleşmenin hızı giderek artmaktadır. Dolayısıyla dünya ülkeleri ve bu ülkelerde yaşayan insanların bundan oldukça etkilendikleri görülmektedir. Japonya da bu ülkelerden biri olmakla beraber diğer ülkelere oranla küreselleşmeden daha fazla etkilendiği görülmektedir. Burada asıl önemli olan bu ülkelerin insanların bu etkileri nasıl kabul ettikleridir. Etkiler olumlu olma eğiliminde oldukları sürece etkileri kabul etmekte sorun yoktur, ancak olumsuz olma eğiliminde olmaları ülke halkının durumunu daha da kötüleştirebilir. Küreselleşmenin Japon halkı üzerindeki etkilerini düşündüğümüzde, şüphesiz olumlu yönde kabul ettikleri bazı şeyler vardır ancak aynı zamanda kötü yönde kabul ettikleri şeylerin sayısı da oldukça fazladır. Küreselleşmenin etkilerini zayıf bir şekilde karşılayan kurumlardan biri de Japon ailesidir.

Bu araştırmanın araştırmacısı Japonya'da Japon dili/Japon kültürü eğitimi öğrencisi olarak bulunmuş ve yalnızca Japonca gramerini değil, Japon kültürüyle ilgili de deneyim elde etmiştir. Ayrıca Japonya'da yaşadığı günlük hayatında birçok farklı kültürel olguyu da deneyimleme fırsatına sahip olmuştur. Bu süre zarfında Japon ebeveynlerinin çocukları ile arasındaki ilişkiyi gözlemlemiştir. Örneğin tren ve restoran gibi yerlerde, ebeveynlerin çocukların gürültü yapmasına pek aldırmaz etmediğini gözlemlemiştir. Gece tren yolculuğunda etraflarındaki herkes uykuda olmasına rağmen gece saat 3:00'te yüksek sesle iskambil oynayan dört liseli kızın varlığı araştırmacıyı bu konuda araştırma yapmaya yöneltmiştir. Bu ve bunun gibi davranış şekillerini gözlemleyerek deneyimlemesi Japon ebeveynlerin çocuklarını terbiye etme biçiminde bir sorun olup olmadığını merak etmesine yol açmıştır.

O andan itibaren Japon ebeveyn-çocuk ilişkilerine derinden ilgi duymaya ve “Japon ebeveynlerin ve çocuklarının karşılaştığı sorunlar nelerdir?” sorusuna yanıt aramaya başlayan araştırmacı bu konuya yönelmiştir. Bu amaçla Japon ailesi ve aile bireylerinin iletişim yolları ile ilgili literatür taraması yapmış ve çeşitli bilgilere ulaşmıştır. Bu araştırmaların ışığında Japon ebeveynleri hakkında değinmek istediği birçok gerçeklik vardır. Ancak sayfa sınırı nedeniyle bu makalede özellikle Japon gençlerine zarar verdiğini düşünülebilecek çocuk terbiyesi konusuna odaklanılacak, Japon ebeveynlerin gerçekte çocuklarını nasıl terbiye ettiği ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

1.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada araştırma yöntemi olarak ilgili literatür taraması kullanılmıştır. İlk olarak, 1. bölümde, savaş öncesinden günümüze uzanan süreçte Japon ebeveynlerin çocuklarına uyguladığı terbiyenin gerçekteki durumunu incelemek için ilgili literatür kullanılmıştır. Daha sonra, 2. bölümde, internet kullanılarak çocuk terbiyesi üzerine uluslararası araştırmalardan elde edilen veriler sunulmuş ve Japon ebeveynlerin çocuklarına verdiği terbiye incelenmiştir. 3. bölümde, Japonya'daki gençlerin zayıf yönlerini tanımlamak ve bunların arkasında yatan nedenleri incelemek için ilgili literatür kullanılmıştır. Son olarak, 4. Bölümde, Japon ebeveynlerin zayıf yönlerini ve bunların arkasında yatan nedenleri açıklamak için ilgili literatür kullanılmış bu zayıflıkların üstesinden gelinebilmesi için izlenilebilecek yollara dair yazara ait öneriler sunulmuştur.

2. Japon Ebeveynlerin Çocuklarına Uyguladığı Terbiyenin Geçmişi ve Bugünü

2-1. Savaş Öncesi Japon Aileleri ve Çocuk Terbiyesi

Ebeveyn-çocuk ilişkisinde terbiyenin çok önemli bir yeri vardır. Bu nedenle Japon ebeveyn-çocuk ilişkilerinin gerçekteki durumunu incelerken ebeveynlerin çocuklarını nasıl terbiye ettiğine odaklanmak gerekir. Bu bölümde savaş öncesi Japon ailelerinin ve ebeveynlerin çocuklarına verdiği terbiyenin özellikleri açıklanacaktır. Bunu yapmak için kültürel antropolog Ruth Benedict'in yazdığı ve 1948'de yayınlanan *Krizantem ve Kılıç* adlı kitap kullanılacaktır.

Savaş öncesi geleneksel Japon ailelerinin çoğu, büyükbaba ve büyükannelerle birlikte yaşayan geniş ailelerdi. Aile içindeki hiyerarşi açıktı. Baba mutlak güce sahipti ve ailede herkesin saygı duyması gereken bir otoriteydi. Dedeler de saygı duyulması gereken insanlardı ama babalardan daha şefkatli oldukları için çocuklar tarafından babalara oranla dedeler daha fazla sevilirdi. Çocuklar güç sırasını yaşlı kuşakların genç kuşaklara, erkeklerin kadınlara, büyük kardeşlerin ise küçük kardeşlere oranla daha fazla sahip oldukları güç sırasından öğrenirdi.

Japon ailelerinde çocuklar anneleri ve büyükanneleri tarafından terbiye edilir, babalar çocuklarının yetiştirilmesine pek katılmazlardı. Çocuk yaramazlık yaptığı ve annesi tarafından durdurulamadığında baba çocuğa bakışlarıyla hoşnutsuzluğunu belirtirdi. Çünkü babanın sadece bu hareketi bile çok nadir görülürdü ve çocuk üstünde çok etkili olurdu. Bunun üzerine çocuk ne yapması gerektiğini anlardı. Büyükbabalar nadiren çocukların yetiştirilmesine katılırlardı.

Japon anneler, çocuklarını doğduktan üç dört ay sonra terbiye etmeye başlar. Yani, çocuğun eğitimine çok erken dönemde başlanabilmektedir. Çocuk terbiyesinin iki ana türü vardır. İlk terbiye türü, çocuğun okula başlamasından itibaren üç yıl boyunca yani dokuz yaşına kadar verilen ve çocuğa özellikle evde ve toplumda nasıl davranması gerektiğini öğreten terbiyedir. İkinci tür terbiye ise, çocukların dokuz yaşına gelmesiyle başlar ve toplumsal gelenek ve ahlak kuralları sıkı bir şekilde öğretilir.

Anne ev işi yaparken bebeğini yatağına yatırır, bir yere giderken ise bebeği sırtında taşır. Ev işi bittiğinde ve yapacak hiçbir işi olmadığında bebeğiyle oynar. Bu, anne nereye giderse gitsin her zaman bebeğinin yanında olduğu anlamına gelir. Bebekleriyle bu kadar yakın bir bağı olan anneler, doğumdan hemen sonra onlarla konuşmaya başlarlar. Bunun nedeni, Japon ebeveynlerin, çocuklarının kendi ana dillerini sadece başkalarını taklit ederek öğrenmelerinin arzu edilir bir şey olmadığını düşünmeleridir. Bu nedenle çocuklarla çok küçük yaşlardan itibaren konuşmaya başlayarak, onlara doğru kelimeleri, dilbilgisini ve hatta nezaket öğretirler. Anne ile çocuk bir yere gittiği zaman anne selam verirse, bebeğin de kafasını eğdirip selam verdirir.

Japon evlerinde düzen ve temizlik çok önemlidir ve bebeklere bunlara uymaları ve saygı göstermeleri öğretilir. Çocuklar yürümeye başladıklarında evin içindeki eşyaları kırıp tehlikeli şeyler yapmaya başlarlar. Bu nedenle anneler çocuklarını uyarırken "tehlikeli", "hayır" gibi imalı sözcükleri sıklıkla kullanırlar. Sıklıkla tekrarlanan bir diğer kelime ise "kirli" kelimesidir.

Artık konuşabilen ve yürüyebilen erkek çocuk, yaramazlık yapmaya ve annesine cevap vermeye başlar. Çocuklar ebeveynlerinin söylediklerini anlamaya başladıklarında, anneleri tarafından yetişkinler gibi davranmaya zorlanırlar. Örneğin, eğer bir oğul ağlamaya başlarsa, anne şöyle bir şey söyleyebilir: "Sen kız değilsin, sen erkeksin." Bazen "Bak, şu bebeğe baksana, hiç ağlamıyor" der. Bebekli bir misafir eve gelip buna benzer bir yaramazlık yapınca anne, kendi oğlunun yanında duran misafirin bebeğinin başını

okşayarak kendi oğluna, “Bu bebeği yanıma alacağım. Onu kendi çocuğum yapacağım. Bunun gibi sevimli ve iyi bir çocuk istiyorum. Senin yaptığın şeyler iyi değil.” der. Bu kez çocuk ağlamaya başlar ve “Ben başka çocuk istemiyorum, annemin dediğini yapacağım” der. Eğer bir ya da iki çocuk çok gürültülü veya yavaş hareket ediyorsa, anne yukarıdakilerden daha etkili bir şey yapabilir ve erkek misafirle birlikte çocuklara oyun oynayabilir. Anne erkek misafire “Lütfen bu çocuğu götürün. Biz artık böyle çocuklar istemiyoruz.” Misafir de rolünü iyi bir şekilde yaparak gerçekten çocuğu evden çıkarmaya çalışır. O sırada çocuk çığlık atıp ve annesini kendisine yardım etmesi için çağırır. Anne, bu oyunun çocuk üzerinde yeterli etki yarattığını anlayanca nazik davranır ve çocuğun iyi bir çocuk olacağına dair söz vermesinin ardından çocuğu misafirden alarak eve girmesine izin verir.

Bu tür bir terbiye bazen 5, 6 yaşındaki çocuklara da uygulanır. Bu tür bir anne terbiyesi, yetişkin Japonların psikolojik durumundan da açıkça görülmektedir. Toplum tarafından dışlanma ve alay edilme korkusu işte burada başlar. Çünkü bu şekilde terbiye edilen çocuklar büyüdüklerinde bile çocukluğunda kendisiyle dalga geçildiği zamanki psikolojik durumunu korur. Çocuklar için ev gerçekten güvenli ve mutlu bir yaşam ortamıdır. Bu tür bir terbiye, özellikle iki ile beş yaş arası çocuklarda büyük korkuya neden olabilir.

Çocukların okula başlama zamanı yaklaştıkça onların yaramazlıklarından kurtulmak için çeşitli yöntemlere başvurulur. Bunun bir yolu, annelerin çocuklarını tapınaklara ve türbelere götürmesi ve onları keşişlerle konuşturmasıdır. Bu, yürüyüşe çıkmak gibidir ve anne çocuğunu yanına alır ve şöyle der: “Senden bana yardım etmeni isteyeceğim.” Tedaviyi sağlayan keşiş çocuğun endişelerini dinler ve çocukla ciddi bir konuşma yapar. O sırada keşiş, yaramazlığı böceğe benzetererek çocuğu tedavi eder. Japonlar bu tedavinin etkilerinin uzunca bir süre görüldüğünü söylerler. Çocuklara yönelik en ağır cezalandırma şekli olarak kabul edilen bir diğer tedavi türü ise yakı olarak bilinen ilaçtır. Yakı, moxa'nın ateşe verilmesini ve bir hastalığın iyileştirilmesi için cildin bir kısmına ısı uygulanmasını içeren bir tedavi yöntemidir. Yakı, eski çağlardan beri Doğu Asya'da yaygın olarak kullanılan tedavi edici bir yöntemdir ve uygulaması, Japonya'da çeşitli ağrıların tedavisinde bir gelenek haline gelmiştir. Bu tedavi çocuğun vücudunda kalıcı izler bırakır. Çocuklara büyük acı yaşatması nedeniyle en etkili ceza şekli olduğu söylenmektedir. Çünkü çocuk bu tür bir tedaviyi aldıktan sonra bir daha asla yaramazlık yapmayacaktır. Çünkü benzer bir ceza ile karşılaşmak son derece korkutucu olacaktır.

Haylaz çocukları tedavi etmek için kullanılan yukarıda belirtilen sert tedavi yöntemlerinin yanı sıra, Japonya'da çocuklara gerekli fiziksel alışkanlıkları kazandırmaya yönelik çeşitli uygulamalar da bulunmaktadır. Örneğin, çocuk iki yaşına gelmeden, çocuğa oturmaya öğretmek için baba, çocuğun ayaklarını oturur duruma getirir ve onu tatami hasırının üzerine oturtur. Hareketsiz oturmak çok önemli olduğu için çocuklara küçük yaşlardan itibaren bu terbiyenin verilmesi gerektiğine inanılır ki, çocuklar yetişkin olduklarında sorun yaşamazlar.

Çocuk dokuz yaşına gelene kadar, çocuğa evde ve toplumda nasıl davranacağını öğretmek için şöyle bir tür terbiye kullanılır. Çocukların dokuz yaşından önce terbiye edilmesi çok faydalıdır. Uymaları gereken kurallara uymadıkları takdirde okuldan atılmaktan korkan çocuklar, hemen tüm kurallara uyacaktır. Anne-babaların çocuklarına uyguladığı baskı o kadar ağır olmasa da bu onların kaçınmayacağı bir şeydir. Çocuk dokuz yaşını doldurduktan sonra çocuğun toplumsal kurallara uymasını sağlamak için terbiye uygulanmaya başlanır.

Bu gibi uygulamalarla Japon annelerin çocuklarına sabır gibi önemli şeyleri küçük yaşlardan itibaren öğrettiği görülmektedir. Ruth Benedict'in *Krizantem ve Kılıç* adlı eserinde ele aldığı gerçekliklerden,

savaştan önce Japon çocuklarının yetiştirilmesinin oldukça katı olduğu ve çocukları topluma iyi bir şekilde hazırlamayı amaçladığı anlaşılmaktadır.

Bir sonraki bölümde ilgili literatürlerden veriler sunarken, çocuklarına terbiye veren Japon ebeveynlerin mevcut durumu ele alınacaktır.

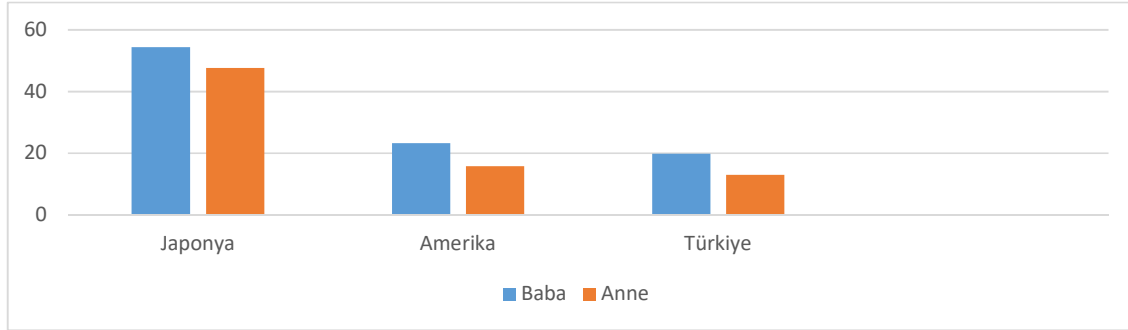
2-2. Günümüz Japon Ebeveynlerinin Çocuklarına Verdikleri Terbiyenin Gerçek Durumu

Yukarıda da bahsedildiği gibi, savaş öncesi Japon ebeveynleri çocuklarına önemli şeyler öğretiyor ve onları sıkı bir şekilde terbiye ediyorlardı. Peki günümüzde ebeveynlerin çocuklarına uyguladıkları terbiye ne durumdadır? Günümüzün Japon ebeveynleri hâlâ çocuklarına savaş öncesi ebeveynlerinin öğrettiği gibi önemli dersler veriyorlar mı? Burada Shimasa Nakazato ve Hiroshi Matsui'nin *Japon Ebeveynlerin Zayıf Yönleri* (2003) adlı kitabına dayanarak Japonya, Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye'de yapılan anketlerden elde edilen verileri karşılaştırmalı olarak inceleyeceğiz.

Çocukların büyüyip topluma uyum sağlayabilmeleri için onlara “kendini kontrol etme” ve “başkalarını düşünme” konusunda sıkı bir eğitim verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu çalışmada “kendini kontrol etme” terimi yerine “sabretme”, “başkalarını düşünme” yerine ise “merhamet bilinci” kullanılacaktır. 'Sabır' ve 'merhamet bilinci' doğuştan sahip olduğumuz şeyler değil, doğduktan sonra başkaları tarafından öğretilerek edindiğimiz şeylerdir. Ancak Japon ebeveynler çocuklarına sabırlı ve düşünceli olmayı öğretiyorlar mı? Burada Japon ebeveynlerin çocuklarını önce “sabırla” sonra da “şefkatle” nasıl terbiye ettiklerine bakacağız.

Aşağıda öncelikle ebeveynlerin çocuklarını sabırlı olmaları konusunda gerçekte nasıl eğittiklerine bir göz atalım. Bu amaçla çocuklar üzerinde yapılan bir anketin verilerine bakacağız. Çocuklara “Anne babanız size sabrın önemini öğretti mi?” sorusuna “biraz” ve “öğretmedi” yanıtı verenlerin oranı Şekil 1'de özetlenmiştir.

Şekil-1: Ebeveynlerim Bana Sabrın Önemini Öğretmedi

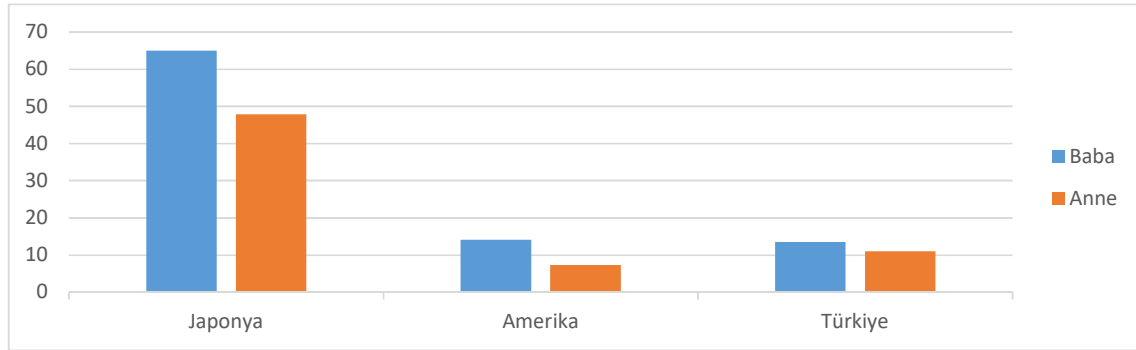
(Nakazato ve Matsui, 2003, s.144)

Şekil 1'e bakıldığında Japon çocukların %54,5'i babalarının, %47,6'sı ise annelerinin kendilerine sabrın önemini öğretmediğini söylemektedir. Aynı durumda Amerika Birleşik Devletleri'ne bakıldığında ise çocukların yüzde 23,3'ü babaları tarafından, yüzde 15,8'i ise anneleri tarafından eğitilmediği cevabını vermektedir. Ayrıca Türkiye'ye bakıldığında, çocukların yüzde 19,0'ı babalarından, yüzde 13,5'i ise annelerinden eğitim almadığını söylemektedir. Genel olarak bakıldığında, üç ülke arasında hem anne hem de baba adına "biraz" veya "hayır" yanıtı veren çocukların yüzdesi en yüksek olan ülke Japonya

olup, bu oran ABD ve Türkiye'nin iki katından daha fazla olmuştur. Bu rakamların da açıkça gösterdiği gibi, Japon ebeveynlerin çocuklarına sabrın önemini öğretmediği anlaşılmaktadır.

Şimdi Japon ebeveynlerin çocuklarını düşünceli olmaları konusunda nasıl eğittiklerinin gerçekliğine bir göz atalım. Çocuklara “Anne-babanız size şefkatin önemini öğretti mi?” sorusuna “biraz” ve “hiç” öğretmedi” yanıtı verenlerin oranı Şekil 2’de özetlenmiştir.

Şekil-2: Ebeveynlerim Bana Merhametin Önemini Öğretmedi

(Nakazato ve Matsui, 2003, s.150)

Şekil 2’de de açıkça görüleceği üzere, Japon çocukların %65’i babalarının onlara merhamet bilincini öğretmediğini söylemektedir. Ayrıca çocukların %47,9’u annelerinin aynı konu hakkında kendilerine hiçbir şey öğretmediğini belirtmiştir. Aynı durumda Amerika Birleşik Devletleri’nde çocukların yüzde 14,2’si babaları tarafından, yüzde 7,4’ü ise anneleri tarafından eğitilmediğini söylemiştir. Ayrıca Türkiye’ye bakıldığında çocukların yüzde 13,5’i babalarından, yüzde 11,0’ı ise annelerinden eğitim almadığını söylemektedir. Toplamda, üç ülke arasında hem anne hem de babaya “biraz” veya “hiç” yanıtı veren çocukların yüzdesi en yüksek olan ülke Japonya olmakla birlikte bu oran Japonya’da ABD ve Türkiye’den 4 kat daha yüksektir. Bu veriler açıkça, Japon ebeveynlerin çocuklarına sabırlı olmayı öğretmedikleri gibi düşünceli olmayı da öğretmediğini göstermektedir.

3. Çocuk Terbiyesinin Uluslararası Karşılaştırması

1. bölümde de belirtildiği gibi, Japon ebeveynlerin çocuklarına yönelik “sabır” ve “merhamet” gibi çok önemli şeyleri öğretmedeki mevcut durumu, savaş öncesine göre oldukça farklıdır. Ancak Japon ebeveynlerin uyguladığı terbiye diğer ülkelerdeki ebeveynlerin uyguladığı terbiyeyle karşılaştırıldığında acaba durum nasıldır? Bu bölümde, Japonya’daki mevcut terbiye durumunun geçmişteki ve şimdiki hali karşılaştırılmıştır. Avrupa, Amerika ve Asya’daki ebeveynlerin uyguladığı terbiyenin gerçek durumunun uluslararası bir karşılaştırması yapılarak Japonya’daki gerçek durumun analizi yapılmıştır.

Japon ebeveynlerin çocuklarına karşı nazik oldukları sıklıkla söylenir ama bu acaba gerçekten doğru mudur? Bu bölümde Japon ebeveynlerin uyguladıkları terbiyenin gerçek durumunu daha iyi anlayabilmek için 1994 yılında Fukutake Shoten Eğitim Araştırma Enstitüsü tarafından yürütülen “4. Uluslararası Karşılaştırmalı Araştırma”nın verileri baz alınarak, uluslararası karşılaştırmalar yapılmış, Japon ebeveynlerin gerçekte çocuklarını nasıl terbiye ettikleri analiz edilmiştir.

3.1. Ankete Katılan Çocuk Sayısına İlişkin Veriler

Anket 1993 ve 1994 yılları arasında Tokyo, Şangay, Seul, Londra ve New York'ta toplam 4,964 beşinci sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Japonya için Sapporo, Chiba, Nagoya ve Gifu'dan elde edilen veriler birleştirilmiş ve burada “Tokyo” olarak kullanılmıştır. Anket için örneklem büyüklüğü Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo-1: Örnek Sayısı

	Tokyo	Şangay	Seul	Londra	New York	Toplam
Erkek	899	396	472	271	505	2516
Kız	895	404	449	244	456	2448
Toplam	1794	773	921	515	961	4964

(<http://www.crn.or.jp/LIBRARY/DATA/M2/144/M2144011.PDF> 01/2006)

“4. Uluslararası Karşılaştırmalı Çalışma” kapsamındaki bölgelerin her birinde aile başına düşen çocuk sayısı Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo-2: Aile Başına Düşen Çocuk Sayısı

	Tokyo	Şangay	Seul	Londro	New York
1 Çocuk	9.7	93.2	8.8	9	5.9
2 Çocuk	54	4.9	60.5	35.3	39
3 Çocuk	30.1	1.9	20.5	30.5	32.9
4 Çocuk ve Üstü	6.2	0	10.29	25.2	22.2

(<http://www.crn.or.jp/LIBRARY/DATA/M2/144/M2144024.PDF> 01/2006)

Tek çocuk politikası uygulayan Çin dışında Tokyo ve Seul, Londra ve New York'a kıyasla doğum oranlarında daha fazla düşüş göstermektedir. Tek çocuklu ailelerin oranı, her iki durumda da %10'un biraz altında olmak üzere önemli ölçüde farklı olmasa da, Tokyo'daki dört veya daha fazla çocuklu ailelerin oranı Londra ve New York'tan daha düşüktür. Üç ve dört ya da daha fazla çocuklu ailelere sahip Londra ve New York ile karşılaştırıldığında iki çocuklu ailelerin oranının yarıdan fazla olması, Japonya'da çekirdek ailenin giderek yaygınlaştığını açıkça göstermektedir.

3.2. Çocuklarının Terbiyesine Önem Vermeyen Japon Ebeveynler

Her şehirdeki çocukların dış fırçalama, sabah uyanma, TV izleme, ders çalışma, ev işlerine yardım etme ve yatma konularında ebeveynlerinden ne kadar ilgi gördüklerini gösteren aşağıdaki Tablo 3'e bakalım.

Tablo 3: Ebeveynler Tarafından Söylenen Şeyler ('Her zaman Söylenen' + 'Oldukça çok Söylenen', %)

	Tokyo	Şangay	Seul	Londra	New York
Güzelce dişlerini fırçala	33.4	58.7	42.4	58.7	74.3
Sabah kendin uyan	13.3	27	25.1	20.1	23.2
Sürekli televizyon izleyip durma	20.8	61	36.6	27	31.3
Daha fazla ders çalış	34.8	88	56.2	37	52.4
Ev işlerine yardım et	15.9	27.1	17.7	39.6	48.2
Artık yat	42.6	56.5	43.1	50.1	72.3

(http://www.crn.or.jp/LIBRARY/DATA/M2/144/M2144051.PDF_01/2006)

Öncelikle, tüm maddelere tek tek bakalım ve hangi ülkelerin bu maddeler için en yüksek ve hangi ülkelerin en düşük yüzdelere sahip olduğunu görelim. İlk olarak, ebeveynlerinin kendilerine dışlarını temiz fırçalamalarını söylediğini belirten çocukların oranı %74,3 ile New York'ta en yüksektir. Bunu %58,7 ile Londra ve Şangay, %42,4 ile Seul takip etmektedir. Tokyo %33,4 ile en düşük orana sahiptir.

Daha sonra, ebeveynleri tarafından sabahları kendi başlarına kalkmaları söylenen çocukların oranı beş ülke arasında çok fazla fark olmadığını göstermektedir. En yüksek oran %27 ile Şangay'dadır. Bunu %25,1 ile Seul, %23,2 ile New York ve %20,1 ile Londra takip etmektedir. Tokyo %13,3 ile yine en düşük orana sahiptir.

Ebeveynleri tarafından sürekli televizyon izlememesi söylenen çocukların oranı Şangay'da %61'dir ve bu oran diğer ülkelerle kıyaslandığında en yüksek rakamdır. Şanghay'ın oranını birbirinden çok farklı olmayan diğer ülkelerle karşılaştırdığımızda, oranın neredeyse iki kat daha yüksek olduğunu görebiliriz. Şanghay'dan sonra Seul %36,6, New York %31,3 ve Londra %27'lik bir orana sahiptir. Tokyo ise %20,8 ile yine en düşük orana sahiptir.

Ardından, ebeveynleri tarafından daha fazla çalışmaları söylenen çocukların oranı %88 ile Şangay'da en yüksektir. Bunu %56,2 ile Seul, %52,4 ile New York ve %37 ile Londra takip etmektedir. Şaşırtıcı bir şekilde Tokyo %34,8 ile en düşük orana sahiptir.

Daha sonra, ebeveynleri tarafından evde yardım etmeleri söylenen çocukların oranına bakıldığında, New York %48,2 ile en yüksek orana sahiptir. New York'un ardından %39,6 ile Londra, %27,1 ile Şangay ve %17,7 ile Seul gelmektedir. Tokyo %15,9 ile yine en düşük orana sahiptir.

Son olarak, ebeveynleri tarafından yatmaları söylenen çocukların yüzdesi söz konusu olduğunda, New York %72,3 ile beş ülke arasında en yüksek orana sahiptir. Bunu %56,5 ile Şangay, %50,1 ile Londra ve %43,1 ile Seul takip etmektedir. Her kategoride olduğu gibi burada da Tokyo %42,6 ile en düşük orana sahiptir.

Yukarıda ayrıntılı olarak ele alındığı üzere, Tokyo tüm kategorilerde beş ülke arasında en düşük orana sahiptir ve diğer ülkelerden açıkça daha düşüktür. Şangay, Seul ve Tokyo'da ebeveynlerin çocuklarının eğitimine yönelik beklentilerinin yüksek olmasına rağmen, Tokyo'da çocuklarına “daha çok çalışmalarını” söyleyen ebeveynlerin oranı beş bölge arasında en düşüktür. Çocuklarına “evde yardım etmelerini” söyleyen ebeveynlerin oranı da %15,9 ile Tokyo'da en düşük seviyededir. Tokyo'dan sonra Seul'deki oran da %17,7 ile ikinci en düşük orandır. Ancak Seul'de ebeveynlerin %56,2'si çocuklarına daha çok çalışmalarını söylemektedir ki bu oran Şangay'dan sonra en yüksek ikinci orandır. Başka bir deyişle, Seul'de ebeveynler çocuklarının derslerine önem vermekte ve bu nedenle ev işlerine yardım etmelerine izin vermemektedir. Tokyo'daki ebeveynler ise çocuklarının derslerine veya ev işlerine yardım etmelerine fazla önem vermemekte ve onları bu konuda serbest bırakmaktadır. Yukarıda belirtilenler, Japon ebeveynlerin çocuklarının terbiyesine fazla önem vermediklerini açıkça göstermektedir.

4. Japon Gençliğinin Zayıf Yönleri

2. bölümde Japon ebeveynlerinin çocuklarına uyguladığı terbiyenin savaş öncesi ve günümüzdeki durumu karşılaştırılmıştır. Savaş öncesi Japon çocuklarına sıkı sıkıya öğretilen sabır ve merhametin

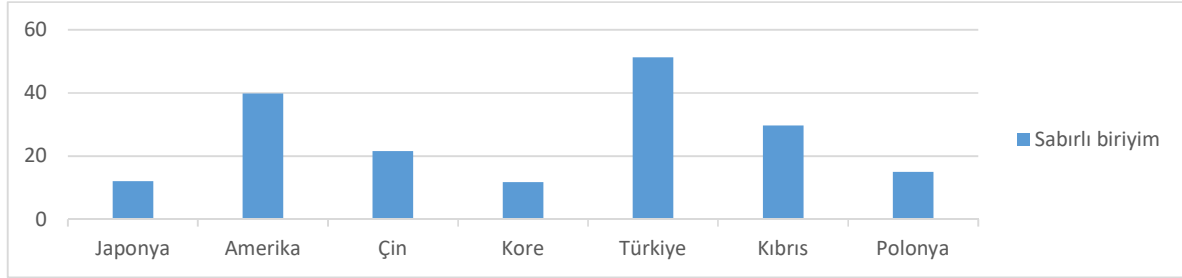
önemi günümüzde öğretilmemektedir. Savaş öncesi ve günümüz Japon ebeveynlerin çocuklarına verdikleri terbiyeye bakıldığında aradaki farkların çok büyük olduğu görülmektedir.

Bu bölümde, ebeveynleri tarafından sabır ve merhamet bilincinin önemi öğretilmeyen Japon gençlerinin sahip olduğu bu değerlerin gücünün gerçekliğine bakılacaktır. Bu amaçla Itamasa Nakazato ve Hiroshi Matsui'nin *Japon Gençlerinin Zayıf Yönleri* (1999) adlı kitabı kullanılacak, yedi ülkede (Japonya, ABD, Çin, Güney Kore, Türkiye, Kıbrıs ve Polonya) yapılan anketlerden elde edilen veriler karşılaştırmalı olarak sunulacaktır.

4.1. Sabredemeyen Japon Gençleri

Özdenetim gücü, insanların iyi ilişkiler kurabilmesi için çok önemlidir. Başka bir deyişle, başkalarıyla iyi geçinmek için sabır gereklidir. Japon gençlerinin sabırlı olma becerisi ne kadar güçlüdür? Şema 3, ülkelere göre gençlerin sabırlı olma becerilerinin gücünü göstermektedir.

Şema 3: Ben Sabırlı Biriym Diyen Gençlerin Yüzdesi

(Nakazato ve Matsui, 1999, s.70)

Şekil 3, 'Ben sabırlı biriyim' diyen gençlerin oranının en yüksek olduğu ülkenin %51,3 ile Türkiye'deki gençler olduğunu göstermektedir. Türkiye'den sonra ABD'deki gençlerin %39,8'i, Kıbrıs'takilerin %29,7'si, Çin'dekilerin %21,6'sı, Polonya'dakilerin %15,1'i ve Japonya'dakilerin %12,1'i 'sabırlı biriyim' demiştir. Güney Kore %11,8 ile en düşük orana sahiptir.

Dolayısıyla, Japon gençleri Güney Kore'den sonra en düşük dayanıklılık oranına sahiptir. Japonlar uzun zamandır 'dayanıklılığı' kendilerinin sahip olması gereken önemli bir erdem olarak görmektedir. Ancak bugünün gençleri bu erdemi edinemediştir. Japon gençlerinin sebat etme yeteneklerinin zayıf olmasının temel nedeni, ebeveynlerinden sebat etme gibi önemli bir terbiyeyi almamış olmalarıdır. Bu durum gençlerin düşünüş biçimlerini olumsuz etkilemekte ve benmerkezci davranışlarının nedeni olmaktadır. Başka bir deyişle, Japon ebeveynlerin çocuklarını terbiye etme konusundaki eksiklikleri, gençlerin birbirleriyle olan ilişkilerini de olumsuz etkilemektedir.

4-2. Japon Gençlerinin Merhamet Duygusundan Yoksun Olması

İnsan ilişkilerindeki bir diğer önemli gereklilik de başkalarını dikkate alma duygusunun varlığıdır. Başka bir deyişle, başkalarıyla iyi geçinmek için güçlü bir merhamet duygusuna sahip olmak gerekir. Peki, Japonya'daki gençler arasında merhamet duygusu ne derece güçlüdür? Aşağıda ülkelere göre gençlerin merhamet duygusunun gücünü gösteren Tablo 3 incelenmeden önce, anketin metodolojisi açıklanacaktır.

Tablo 3'ün en sağındaki “toplam”, 7 ülkedeki 8 durum için “merhamet” puanlarının ortalamasıdır. Bu durum Türkiye, Kıbrıs ve Polonya'daki gençlerin merhamet duygusunun güçlü olduğunu, Japonya ve Güney Kore'deki gençlerin ise zayıf bir merhamet duygusuna sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca şefkat duygusunun gücü duruma göre farklılık göstermektedir. Yedi ülkeye bir bütün olarak bakıldığında, tüm ülkelerdeki gençler acil yardım ve yardım durumlarında nispeten güçlü bir merhamet duygusu göstermektedir. Ancak paylaşım durumuna bakıldığında çok fazla merhamet duygusu gösterilmemekte, gönüllü olma durumunda dahi güçlü bir merhamet duygusu gösterilmemektedir. Ek olarak, insanlar tanıdıkları birine tanımadıklarına oranla daha güçlü bir merhamet duygusu göstermektedir.

Merhamet eğilimleri ülkeye göre değişiklik göstermektedir. Öncelikle Türk gençliğine baktığınızda her durumda düşünceli olduklarını ama özellikle acil yardım, yardım ve hizmet durumlarında daha fazla düşünceli oldukları görülmektedir. Üstelik tanıdıkları ve tanımadıkları insanlara aynı derecede merhamet duygusu göstermektedir. Yazar da bir Türk genci olarak Türk halkının yabancılara karşı oldukça nazik olduğunu defalarca kez deneyimlemiştir.

Kıbrıs'taki gençlere bakıldığında Türkiye'den sonra en düşünceli ikinci ülke oldukları ve tanımadıkları insanlara karşı bile güçlü bir merhamet duygusu gösterdikleri görülmektedir. Genel olarak bakıldığında ise en güçlü durumların yardım ve bağış içeren durumlar olduğu görülmektedir.

Ayrıca Polonyalı gençlere baktığımızda merhamet duygularının güçlü olduğu durumların acil yardım, yardım ve dağıtım durumlarında olduğunu, zayıf oldukları durumların ise bağış ve hizmet durumlarında olduğu görülmektedir.

Daha sonra Çinli gençlere baktığımızda genel olarak merhamet duygularının güçlü olduğu söylenebilir. Ancak yakından bakıldığında acil yardım ve başkalarına destek sağlama konusunda merhamet duygularının zayıf olduğu görülmektedir. Ayrıca genç Amerikalılar, acil yardım ve hizmet durumları söz konusu olduğunda ortalamanın üzerinde merhamet göstermekte iken, diğer durumlarda merhamet duyguları ortalamanın altındadır.

Daha sonra, Koreli gençlere bakıldığında, yalnızca tanıdıklarına yardım ettikleri durumlarda ortalamanın üzerinde bir merhamet duygusu gösterirken, diğer durumlarda ortalamanın altında bir merhamet duygusu göstermektedir. Özellikle başkalarına acil yardım sağlama konusunda merhamet duygularının düşük olduğu görülmektedir.

Son olarak, Japonya'daki gençlere bakıldığında genel olarak en düşük düzeyde merhamet duygusuna sahip oldukları görülmektedir. Sadece tanıdıklarına yardım ettikleri durumlarda ortalamanın üzerinde bir merhamet duygusu gösterebilirler de diğer durumlarda merhamet duyguları zayıftır. Yakından bakıldığında ise özellikle hizmet konusunda 7 ülkenin gençleri arasında en zayıf olanların Japon gençler olduğu görülmektedir.

Japon gençlerinin başkalarına karşı düşünceli olma duygusunun genel zayıflığı, insan ilişkileriyle ilgili sosyal becerilerinin eksikliğiyle ilişkili olarak görülmektedir. Yazara göre bunun nedeni çocuklara merhamet gibi önemli değerlerin ebeveynleri tarafından öğretilmemesidir.

Bu şekilde Japon gençlerinin uluslararası karşılaştırmadaki zayıflığı, yukarıda da belirttiğimiz gibi sabır ve merhametlerinin oldukça zayıf olmasından kaynaklanmaktadır. Bunun nedeninin ise ebeveynler tarafından çocuklara sabrın ve merhametin öneminin öğretilmemesi olduğu görülmektedir. Dolayısıyla

Japonya'daki gençlerin zayıf yönlerinin aslında Japon ebeveynlerinin zayıf yönleri olduğu söylenebilir.

Aslında sabır ve merhamet gibi önemli olgular ebeveynler tarafından çok küçük yaşlardan itibaren çocuklarına öğretilmelidir. Öğretilmediği takdirde çocuğun kendi kendine öğrenebileceği olgular değildir. Anne ve babalar çocuklarına en azından bu duyguları öğreterek onları topluma daha iyi hazırlamalıdır. Anne babalar bu önemli özellikleri çocuklarına öğretmezlerse çocuklar büyüdüklerinde topluma uyum sağlamaları oldukça zor olacaktır. Bu durum aile ilişkileri de dahil olmak üzere tüm insan ilişkilerini kötü yönde etkileyecektir.

Bir sonraki bölümde, Japon ebeveynlerin çocuklarına önemli şeyleri öğretme konusundaki başarısızlıklarının ya da yetersizliklerinin nedenlerini inceleyeceğiz.

5. Japon Ebeveynlerin Çocuk Terbiyesindeki Zayıflıklarının Nedenleri ve Bunların Üstesinden Gelme Yolları

Yukarda bahsedildiği gibi, gerek Japon annelerin gerekse Japon babaların, çocuklarının terbiyesine fazla bir önem vermedikleri açıktır. Ebeveynleri tarafından sabır ve merhametin önemi öğretilmeyen Japon gençlerinin sabır ve merhamet duygularının oldukça zayıf olduğu da açıktır.

Peki Japon ebeveynlerin bu zayıflıklarının sebebi ne olabilir? Yazara göre, Japon ebeveynlerin bu zayıflıklarının üç ana nedeni vardır. Bu nedenler, değerlerin çeşitliliği, babaların işkolikliği, annelerin kendilerini aşırı öne sürmeleridir. Bu bölümde, Japon ebeveynlerin bu zayıflıklarının nedenleri ile bunların nasıl üstesinden gelinebileceği ele alınacaktır.

5-1. Değerlerin Çeşitliliği

Son zamanlarda, Japon ebeveynler çocuklarını eskisi kadar azarlamamaktadır. Yazarın Japonya'da yüksek lisans eğitimi alırken deneyimlediği gibi, Japon anneler çocukları yüksek ses çıkardığında, tren veya restoranlarda koşuşturduğunda durdurmaya çalışmamaktadır. Bu gibi durumlarda anneler çocuklarına 'hayır' dışında herhangi bir şey söylememektedir. Böylece çocuklar rahatsız edici bir şekilde davranmaya devam etmektedir.

Japon ebeveynlerin çocuklarına yönelik bu sessizlik halinin ardında yatan nedenler düşünüldüğünde, bugünlerde Japonya'da var olan çok çeşitli değerler olduğu görülmektedir. Japonya'daki mevcut 'her şeyin var olması' iklimi göz önüne alındığında, bu kaçınılmaz bir sonuçtur. Bundan dolayı, Japon ebeveynleri çocuklarını azarlayamamakta ve doğal olarak onlara önemli şeyleri öğretememektedirler.

5-2. Babaların İşkolikliği

Günümüz Japon babaları işkolik oldukları için çok fazla çalışmaktadırlar. Japon babalar kendilerini işlerine o kadar kaptırmaktadırlar ki, çocukları ile temas kurdukları zaman dilimi diğer ülkelerdeki babalarla kıyaslandığında oldukça azdır.

Bu nedenle, Japonya'da babalar evden soyutlanmış ve doğal olarak ev içinde gölgeleri silik kalmıştır. Bu durum Japon evlerindeki anne ve baba rolleri arasında bir dengesizliğe yol açtığından Japon ebeveynler çocuklarını başarılı bir şekilde terbiye edememektedir.

5-3. Annelerin Kendilerini Aşırı Öne Sürmesi

Japonya'daki ebeveynlerin çocuklarına verdiği terbiyeye bakıldığında, sorun yaşayanların sadece babalar olmadığı görülmektedir. Japon annelerde de sorunlar vardır. Genel olarak herhangi bir ülkede çocukla en yakın ilişkiye sahip ebeveynin anne olduğu kabul edilmektedir. Bu doğru bir genellemedir ve günümüze kadar yapılagelmiş bir dizi uluslararası çalışmada da gerçeğin bu olduğu ortaya konulmuştur.

Ancak son zamanlarda Japonya'da çocuklarını yetiştirmeyi pek de keyifli bulmayan annelerin sayısı giderek artmaktadır. Japon İçişleri Bakanlığı Gençlik İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen 1995 Yılı Uluslararası Karşılaştırmalı Çocuk ve Aile Araştırmasına göre, Japonya'daki annelerin %53'ü çocuk yetiştirme konusunda "çocuk yetiştirmenin zor ve meşakkatli olduğu" gibi olumsuz duygulara sahiptir. Bu oldukça yüksek bir rakamdır.

Japon annelerin ebeveynliğin eğlenceli olmadığına inanmaları acaba nasıl bir sebebe dayanmaktadır? Sebebi Japon annelerin son zamanlardaki kendini her şeyin üstünde tutma eğiliminden kaynaklanmaktadır. Bağımsızlığın insan hayatındaki önemi ve gerekliliği yadsınamaz, ancak Japon anneler söz konusu olduğunda bunun bir tür kendini kanıtlama biçimi haline geldiğini de söylemek abartı olmaz. Günümüz Japon annelerinin bu aşırı 'bağımsızlığı', çocuklarına başarılı bir şekilde terbiye uygulayamayan ebeveynlerin zayıflığının nedenlerinden biri olabilir.

5-4. Japon Ebeveynlerin Zayıf Yönlerini Geliştirme Yolları

Japon ebeveynlerin yukarıda açıklanan zayıflıklarının üstesinden nasıl gelinebilir? Yazara göre bu kısa sürede iyileştirilebilecek kolay bir durum değildir. Ancak üstesinden gelinmesi imkânsız bir durum da değildir. Burada Japon ebeveynlere çocuklarını nasıl yetiştireceklerini öğretmeye çalışmaktan ziyade, bu olumsuz durumu aşmak için uygulanması gereken bazı yöntemleri önermek istiyorum.

Yazara göre, Japon ebeveynlerin her şeyden önce çocuk yetiştirme konusunda son zamanlardaki 'her şey olur' eğiliminden uzaklaşmaları gerekmektedir. Ancak mevcut durumda bunu yapmak mümkün görünmemektedir. Bu nedenle Japon halkının 'her şey olur' tutumunu değiştirmesi gerekmektedir. Mümkün olan en kısa sürede Japonlara ait ortak bir payda olan 'arzu edilen değerler' i yaratmak günümüz Japonya'sında her şeyden daha fazla gereklidir.

İkinci olarak, Japon babalar çocuklarıyla birlikte vakit geçirmek için zaman ayırmalıdır. Günümüz Japonya'sında çocukların iletişim kurdukları tek kişi anneleridir. Çocukların babalarıyla vakit geçirmek istedikleri ve onlardan çok şey öğrendikleri düşünülmektedir. Dolayısıyla Japon babaların bu durumu anlaması ve çocuklarının terbiyesi için çaba sarf etmesi gerekmektedir.

Son olarak, annelerin zayıflıklarının üstesinden gelinmesi kaçınılmaz olarak annelerin kendileriyle ilgili olan bir konudur. Bir çocuk için dünyadaki en önemli kişi annesidir. Annelerin bağımsız olmak istedikleri için çocuklarını terbiye etmemeleri kabul edilemez bir durumdur. Eğer çocuk sahibi olmak istiyorsa, her şeyden önce kendi çocuklarına ve onların terbiyesine önem vermelidir. Bağımsızlığı her şeyin üstünde tutan kadınların çocuk sahibi olmamalarının kendileri ve doğmamış çocukları için en iyi seçim olduğu düşünülmektedir.

Çocuk yetiştirmek, çocuk sahibi olmaktan daha önemlidir. Dahası, toplumun yararı için iyi insanlar yetiştirmek her şeyden önce annelerin görevidir. Bu nedenle çocuk yetiştirme konusu Japonların ciddi bir şekilde gözden geçirmesi gereken bir konudur.

6. Sonuç

Bu çalışma, Japon ebeveynlerin çocuklarına verdikleri terbiyeye odaklanmaktadır. Çalışmanın amacı “Japon ebeveynlerin çocuklarına uyguladığı terbiyede geçmiş ile günümüz arasında ne gibi farklılıklar olduğunu”, “Japon ebeveyn terbiyesi ile yabancı ebeveyn terbiyesi arasında ne gibi farklılıklar olduğunu”, “Japon ebeveynlerin terbiye eksikliği nedeniyle çocuklarda oluşan zayıf yönlerin neler olduğunu”, “Japon ebeveynlerin terbiye verme açısından zayıf yönlerinin neler olduğu”, “Japon ebeveynlerin zayıflıklarının üstesinden gelmek için neler yapılabileceği” sorularına açıklık getirmektir. Araştırmanın sonucunda aşağıdaki cevaplara ulaşılmıştır.

İlk olarak, 1. bölümde, savaş öncesi Japonya'sındaki ebeveynler tarafından uygulanan çocuk terbiyesi ile günümüz Japonya'sındaki ebeveynler tarafından uygulanan terbiyenin oldukça farklı olduğu tespit edilmiştir. Savaş öncesi dönemde Japon ebeveynler tarafından uygulanan iki ana terbiye türü olduğu ortaya çıkmıştır. Çocuk dokuz yaşına gelene kadar uygulanan ilk tür terbiye ile, çocuklara özellikle evde ve toplumda nasıl davranmaları gerektiği öğretilmektedir. İkinci tür terbiyenin ise çocuk dokuz yaşına geldikten sonra öğretilmeye başlanan, toplumsal geleneklerin ve ahlak kurallarının katı bir şekilde öğretildiği terbiye olduğu tespit edilmiştir. Başka bir deyişle, ebeveynlerin çocuklarına sabır ve merhamet gibi önemli şeyleri öğrettikleri tespit edilmiştir. Buna karşılık, günümüz Japon ebeveynlerinin çocuklarına toplumun en önemli unsurları olarak kabul edilen sabır ve merhamet konularında eğitim vermedikleri açıktır. Sonuç olarak, savaş öncesi Japon ebeveynlerin çocuklarını sıkı bir şekilde eğittikleri, günümüz Japon ebeveynlerinin ise çocuklarının eğitime daha az önem verdikleri tespit edilmiştir.

2. bölümde, uluslararası karşılaştırmalı bir çalışmadaki anket sonuçları baz alınarak, Japon ebeveynlerin çocuklarına verdikleri terbiyenin diğer ülkelerdeki ebeveynlerinkinden farklı olduğu ortaya konmuştur. Anket verileri, Tokyo'daki çocukların Şangay, Seul, Londra ve New York'taki yaşlılarına kıyasla ebeveynleri tarafından “dişlerini düzgün fırçala”, “sabahları tek başına kalk”, “TV izlemeyi bırak”, “daha çok çalış”, “ev işlerine yardım et” veya “yatağa git” kategorilerinin herhangi birinde uyarılma ihtimalinin daha düşük olduğunu ortaya koymuştur. Sonuçlar, çocuklara “daha fazla çalışmaları”, “ev işlerine yardım etmeleri” ve “yatağa gitmeleri”nin söylenme oranının Şangay, Seul, Londra ve New York'tan daha düşük olduğunu göstermektedir. Anket sonuçlarına dayanarak, günümüzde Japon ebeveynlerin çocuklarının terbiyesine yeterince önem vermediği söylenebilir.

3. bölümde, yedi ülkede (Japonya, ABD, Çin, Güney Kore, Türkiye, Kıbrıs ve Polonya) yapılan anketlerden elde edilen verilere dayanarak Japon gençlerinin sebat etme ve merhamet duygularının gücünün gerçekliği incelenmiştir. Japon gençlerinin sabır ve merhamet duygularının oldukça zayıf olduğu açıktır. Dahası, Japon gençlerinin zayıflıklarının aslında ebeveynlerinin zayıflıkları olduğu tespit edilmiştir.

Son olarak, 4. bölümde, ilgili literatürün ve internetin detaylı bir şekilde incelenmesinin ardından, Japon ebeveynlerin çocuklarını önemli şekillerde terbiye etmemelerinin üç ana nedeni olduğu tespit edilmiştir. Bunlar, günümüz Japonya'sı'ndaki değerlerin çeşitlenmesi, babaların işkolikliği ve annelerin aşırı kendini beğenmişliği'dir. Yazarın, bu nedenlerden kaynaklanan olumsuz durumun nasıl değiştirilebileceğine ilişkin fikirleri, Japon ebeveynlerin zayıflıklarının nasıl üstesinden gelinebileceğine ilişkin bölümde önerilmektedir.

Özetle, günümüzdeki Japon ebeveynler geçmişteki Japon ebeveynlerden ve diğer ülkelerin

ebeveynlerinden farklıdır ve çocuklarını topluma hazırlamak için onları terbiye etme konusunda büyük eksiklikleri vardır. Japon ebeveynlerin çocuklarını terbiye etme konusunda kendi zayıflıklarının üstesinden gelmeleri artık her zamankinden daha fazla gereklidir. Bu sorun günümüz Japonya'sının başlıca sorunlarından biridir ve çözümü için Japon hükümetinin konuya el atarak ebeveyn eğitimini yaygınlaştırması gerekmektedir.

Kaynakça

- Benedict, R. (1994). Krizantem ve Kılıc, (Çev. T. Turgut). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Çocuk Araştırmaları Net İnternet “Çocuk Araştırmaları” Araştırma Enstitüsü “Örnek sayısı” : <http://www.crn.or.jp/LIBRARY/DATA/M2/144/M2144011.PDF>
- Çocuk Araştırmaları Net İnternet “Çocuk Araştırmaları” Araştırma Enstitüsü “Çocuk Sayısı” : <http://www.crn.or.jp/LIBRARY/DATA/M2/144/M2144024.PDF>
- Çocuk Araştırmaları Net İnternet “Çocuk Araştırmaları” Araştırma Enstitüsü “Ebeveynler Tarafından Söylenen Şeyler” : <http://www.crn.or.jp/LIBRARY/DATA/M2/144/M2144051.PDF>
- Hayao, K. vd. (2000) *Aile Nereye Gidiyor*. İwanami Shoten
- Hide, K. (2006) *Fantezide Yaşayan Ebeveynler ve Çocuklar*. Bungeishunjū
- Nakazato, S. ve Matsui, H. (1999) *Japon Gençlerinin Zayıf Yönleri*. Mainichi Shimbunsha
- Nakazato, S. ve Matsui, H. (2003) *Japon Ebeveynlerin Zayıf Yönleri*. Mainichi Shimbunsha